

ET MØTE MED THOR HEYERDAHL

et opplegg i Kulturskrinet for 8. trinn i Larvik

Av Torgeir Higrav, Georgiana Keable og Charlotte Øster
Utarbeidet i samarbeid med Prosjektet Heyerdahl-byen

"Utenfor Norges grenser var Thor Heyerdahl en av våre aller mest berømte, beundrede og respekterte menn.

Berømt var han også hjemme, men omstridt og omdiskutert. Han var den store, store eventyreren og oppdageren, men som forsker og vitenskapsmann forble han kontroversiell. Hans meritter er utallige. Han nådde de mål han satte seg – hvor utopiske de enn kunne fremstå for andre. Han fikk folk med på de mest hasardiøse prosjekter. Og han arbeidet utrettelig gjennom hele sitt liv med å finne svar på en rekke av historiens gåter."

Øystein Kock Johansen, "Thor Heyerdahl -Eventyrer og vitenskapsmann", Cappelen forlag

INNHALDSFORTEGNELSE

Innholdsfortegnelse.....	3
Om Thor Heyerdahl.....	4
I Thor Heyerdahls ånd.....	4
Ekspedisjonene.....	5
Utmerkelser.....	6
Bibliografi.....	6
Filmer.....	7
Ekspedisjoner.....	7
Litteraturliste.....	8
Forarbeid:.....	10
For de som ønsker etterarbeid:.....	10
I Kjølvannet til Thor Heyerdahl: En spørsmålssamling om Geografi / Natur og Miljø /	
Samfunnet i dag.....	11

OM THOR HEYERDAHL

Thor Heyerdahl ble født i Larvik 6. oktober 1914. Hans liv, forskning, ekspedisjoner og ikke minst hans glødende engasjement rettet mot miljøvernarbeid og fredsarbeid har gjort Thor Heyerdahl til en av de mest berømte og anerkjente nordmenn gjennom tidene. Han var som ung glad i dyreliv og natur og rommet hans i barndomshjemmet var nesten som et museum. Hans oppvekst og ungdomstid i Larvik bidro til å forme mannen som senere skulle bli verdenskjent fra farefulle og berømte ekspedisjoner som bl.a. Kon-Tiki og Ra.

I THOR HEYERDAHLS ÅND

Historien om Thor Heyerdahl er historien om en uvanlig nordmann. Med et enda mer uvanlig liv.

Det hele starter i 1914. Den 6. oktober kommer lille Thor til verden i Larvik. Med en 11 år eldre søster vokser han nærmest opp som enebarn. Mens andre barn i Larvik nyter sommeren og badelivet, sliter Thor med vannskrekk etter å ha havnet under isen i ung alder.

I løpet av ungdomsårene innser Thor Heyerdahl at spørsmålene trenger svar. Nye svar. Egne svar. Som 19-årig student i Oslo kommer han i kontakt med Bjarne Kroepelien, som åpner dørene til sin private samling med skrifter om Polynesia. Heyerdahl blir raskt grepet av historiene. På dagtid studerer han zoologi ved Universitetet i Oslo, på kveldstid fordypet han seg i beslektede emner som biologi, oseanografi og antropologi – og ellers alt som har med Stillehavet å gjøre.

Gradvis vokser planen fram. Thor Heyerdahl vil selv teste holdbarheten i den etablerte sannheten og samtidig prøve ut sine egne teorier. Under et hjembesøk i fødebyen, på en dansekveld på Kronprinsen i Stavern, treffer han Liv C. Torp fra Brevik. Dansetrinnene er klossete, men engasjementet er brennende, ektefølt og smittende. Liv sjarmeres av den unge kraften, den iboende nysgjerrigheten og viljen.

I ettertid huskes han best for de berømte ekspedisjonene med Kon-Tiki, Ra I og II og Tigris. Men helt fram til sin død 18. april i 2002 – 87 år gammel – skulle han bli æret over en hel verden for sitt utrettelige arbeid på mange ulike felt. Thor Heyerdahl var både arkeolog, etnolog og vitenskapsmann. Han var historiker, miljøvernarbeider og fredsarbeider. Arbeidet gjorde ham til æresborger av fødebyen Larvik, «Århundrets nordmann» og til én av de mest kjente og anerkjente nordmenn gjennom tidene. Ikke alle teoriene hans vant like stor aksept i vitenskaplige miljøer, men det var heller ikke Thor Heyerdahls egentlige mål.

For Thor Heyerdahl var det viktigere å stille nye spørsmål enn å påberope seg fulle og hele svar. Kall det gjerne nysgjerrighet. Kall det ydmykhet. Kall det tro, håp og vilje. I Thor Heyerdahls verden var tankene like grenseløse som havene han krysset.

EKSPEDISJONENE

Fatu Hiva (1937-1938)

Thor Heyerdahls første ekspedisjon gikk sammen med kona Liv til øya Fatu Hiva i Polynesia. Året var 1937. Sammen hadde det unge ekteparet en felles drøm å forlate den vestlige sivilisasjonen for å leve et liv fullt og helt i pakt med naturen. Tanken var å bo der for alltid.

Kon-Tiki (1947)

En solrik dag i 1947 seilte en balsaflåte ut fra Peru i Sør-Amerika med kurs for Polynesia. Flåten hadde fått navnet Kon-Tiki, og midt i det firkantede seilet var den stilisert tegning av den sjøfarende, peruanske solguden som flåten var oppkalt etter.

Avreisedagen, 28. april, var nøye planlagt. I flere år hadde Thor Heyerdahl forberedt ekspedisjonen. Basert på tidligere funn hadde den norske forskeren forsøkt å overbevise det vitenskaplige miljøet om sin teori – at de første menneskene i Polynesia kunne ha kommet sjøveien fra Sør-Amerika. Men få, om noen, var overbevist. Og enda færre trodde at Heyerdahl ville lykkes med sin farefulle seilas. Thor Heyerdahl kunne ikke svømme. Men troen var sterkere enn frykten. Den lille balsaflåten ble fulgt av mange skuelystne på sin vei ut av havnen i Callao, men snart var de alene med det åpne Stillehavet. Og 101 dager senere, etter en seilas på 8000 km, strandet Kon-Tiki på koralløya Raroia i Fransk Polynesia.

Ferden hadde vært strabasjøs for både mannskap og flåte. Noen vil fortsatt mene at ekspedisjonen var i overkant vågal. Andre har kritisert den vitenskaplige verdien. Men ingen kan ta ifra Thor Heyerdahl at han hadde bevist at Polynesia lå vel innenfor rekkevidden til fortidens søramerikanske sjøfarere.

Den etterfølgende boken om Kon-Tiki-ekspedisjonen ble oversatt til nær 70 forskjellige språk, og filmen vant en «Oscar» for beste dokumentar i 1951.

Galapagos (1952) og Påskeøya (1955-56)

Selv om Kon-Tiki-ekspedisjonen var en suksess, var det fortsatt deler av forskningsmiljøet som tvilte på Thor Heyerdahls befolkningsteori. Thor visste hva som måtte til. Han hadde allerede bevist hvordan de tidlige søramerikanerne kunne ha kommet til Polynesia. Fant han spor etter deres gamle kulturer, ville han også ha ført bevis for at de faktisk hadde vært her.

I 1952 dro Heyerdahl med en gruppe arkeloger til Galápagos. Jubelen var stor da Heyerdahls ekspedisjon fant det de lette etter; objekter fra tiden før inkaene.

Også på Påskeøya tre år senere fant Heyerdahl spor etter tidlige bosetninger. Karbondateringene fastslo at det hadde bodd mennesker på øya så tidlig som 380 e.Kr, og arkeologene fant også uthogginger i stein som kunne minne om gamle tradisjoner i Peru.

Naturlig nok ble tvilerne færre etter disse funnene, men også denne gangen møtte Thor Heyerdahl en lunken holdning i enkelte vitenskaplige miljøer, som fortsatt ikke trodde på teoriene hans. Uten at det stresset Thor nevneverdig.

For forskeren Thor Heyerdahl var det like viktig å utfordre den rådende skråsikkerheten som å påberope seg den eneste sannheten. Påskeøy-ekspedisjonen fikk forskerne til å grave i jorda i Polynesia. De kunne ikke lenger bare snakke vekk Heyerdahls poeng. De måtte finne beviser. Denne ekspedisjonen er i særklasse den mest vellykkede, sett fra forskerhold. Både ekspedisjonene til Galapagos og Påskeøya ble finansiert av Heyerdahl selv. I dag tilsvarer datidens kostnader flere hundre millioner kroner!

Ra (1969) og Ra II (1970)

Våren 1969 skled en sivbåt med navnet Ra ut i vannet i den fønikske havnebyen Safi i Marokko. På kaikanten sto Thor Heyerdahl og betraktet det hele.

Det kriblet i magen. Forventningene til den nye farkosten var høye. Spenningen knyttet seg også til mannskapet. For å bevise at folk fra forskjellige land kan samarbeide selv under stress og vanskelige forhold, hadde Thor valgt ut et mannskap bestående av syv personer fra like mange nasjoner.

Sammen seilte de ut av havnen under De Forente Nasjoners flagg. Denne gangen ville Thor Heyerdahl knytte de søramerikanske indianerne sammen med de gamle sivilisasjonene i Afrika og Midtøsten.

Sivbåten Ra var bygget etter gamle egyptiske malerier. Men det gikk ikke som Thor håpet. Rett utenfor Barbados-kysten i Karibia gikk sivbåten i oppløsning. For Thor var det naturligvis en nedtur. For tvilerne var det oppturen de hadde ventet på. Men Thor Heyerdahl ga seg ikke.

Ti måneder senere ble en ny båt, Ra II, sjøsatt i Marokko. Sivbåten viste seg imponerende flytedyktig. Uten store problemer seilte mannskapet de 6100 kilometrene til Barbados på 57 dager. At mannskapet fra Ra mønstret på Rall har blitt sett på som bevis for Thors gode lederegenskaper.

Tigris (1977)

I 1977 bygde Thor Heyerdahl sitt største sivskip: Tigris.

Nok en gang ville han prøve ut sine teorier om forhistoriske kontakter over havet, og nok en gang rekonstruerte han én av oldtidens båter for å vise hva de var gode for. Tigris har blitt omtalt som det mest vellykkede eksperimentet til Heyerdahl. Denne gangen hadde mannskapet (hovedsaklig det samme som på Ra-ferdene) full kontroll over farkosten. Det var ikke lenger håndteringen av oldtidens sjøfartsteknologi som skulle bli den største utfordringen.

Thor Heyerdahl hadde også et annet mål med denne turen. For å sette fokus på en verden som var herjet av krig, heiset han FN-flagget i toppen av masten og sendte ut en enstemmig fredsappell om å stoppe våpentransporten til utviklingslandene, som hadde lagt grunnlaget for vår egen sivilisasjon. I fem hele måneder seilte Tigris rundt i Persiabukta og Det indiske hav. Videre gikk turen fra Pakistan til Afrika. Det viktigste for Heyerdahl var å vise at en handelsforbindelse mellom Meopotamia, Indus-kulturen og Egypt kan ha funnet sted allerede 3000 år f.Kr. Men på grunn av alle krigene i området hadde Tigris store problemer med å seile dit mannskapet ville.

Reisen endte i Djibouti. Omgitt av krig på alle kanter valgte Thor Heyerdahl å sette fyr på Tigris. Å brenne båten var en protest mot alle verdens kriger.. NB: Det siste poenget her er tvilsomt, en soleklar myte. I forhold til folketallet har det aldri vært så fredelig på jorda som nå, og utviklingen har gått bare en vei. Til og med nordmenn er mer siviliserte enn før.

UTMERKELSER

Heyerdahl mottok en rekke ordener for sitt virke:

St. Olavs orden, Norge, kommandør (1951), kommandør med stjerne (1970), storkors (1987)

Ordenen for utmerket tjeneste, Peru (1953)

Republikken Italias fortjenstorden, Italia, storoffiser (1968)

Fortjenstordenen, Egypt (1971)

Ouissam Alaouite-ordenen, Marokko, storoffiser, (1971)

Solordenen, Peru, offiser (1975)

Den gylne arks orden, Nederland (1980)

Østerrikes ærestegn for vitenskap og kunst, Østerrike (2000)

BIBLIOGRAFI

På jakt etter paradiset: Et år på en sydhavsøy (1938) / ('Hunt for Paradise'; 1938)

Kon-Tiki ekspedisjonen (1948) / Kon-Tiki: Across the Pacific in a Raft (The Kon-Tiki Expedition: By Raft Across the South Seas) (1984)

American Indians in the Pacific: The theory behind the Kon-Tiki Expedition

Aku-Aku : Påskeøyas hemmelighet (1957) / Aku-Aku: The secret of Easter Island (1957)

Sjøveier til Polynesia (1968) / Seaway's to Polynesia (1968)

The Ra Expeditions (1970)

Fatuhiva : Tilbake til naturen (1974) / Fatu Hiva: Back to Nature (1974)

Early Man and the Ocean: The Beginning of Navigation and Seaborn Civilizations (1978)
Tigris: På leting etter begynnelsen (1979) / The Tigris Expedition: In Search of Our Beginnings (1979)
Fatu-Hiva (1980)
Mysteriet Maldivene (1986) / The Maldivian Mystery (1986)
Påskeøya: En gåte blir løst (1989)
Grønn var jorden på den syvende dag (1991) / Green Was the Earth on the Seventh Day: Memories and Journeys of a Lifetime (1991)
Skjebnemøte vest for havet: De beseiredes historie (1992)
Pyramidene i Tucume (1993) / Pyramids of Tucume: The Quest for Peru's Forgotten City (1993)
I frøyas fotspor (1998) / In the Footsteps of Adam: A Memoir (1998)

FILMER

Kon-Tiki filmen 1950
Galapagos 1955
Aku-Aku 1957
Ra 1971
Tigris 1980
Maldivene 1983
Påskeøya 1987
Jakten på Odin (April 2002)

EKSPEDISJONER

1937 - 38	Fatu Hiva
1940	Britisk Columbia
1947	Kon-Tiki-ekspeditionen
1953	Galapagos
1956	Påskeøya,
1969	Ra
1970	Ra II
1978	Tigris
1985	Maldivene
1988	Påskeøya
1993	Tucume, Nord-Peru
1998	Tenerife, Canary Islands
1999 - 2000	Azov, Russland
2002	Samoa, Polynesia

LITTERATURLISTE

Følgende bøker av og om Thor Heyerdahl er tilgjengelig i Larvik bibliotekets Heyerdahl-samling:

På jakt etter paradiset : et år på en sydhavsøy, Thor Heyerdahl
Kon-Tiki Ekspedisjonen, Thor Heyerdahl
La expedición de la "Kon-Tiki", Thor Heyerdahl
L'expédition du "Kon-Tiki" : sur un radeau a travers le Pacifique Thor Heyerdahl
Kon-Tiki : ein Floss treibt über den Pazifik, Thor Heyerdahl
Kon-Tiki: accross the Pacific by raft, Thor Heyerdahl
The Kon-Tiki expedition : by raft across the South Seas, Thor Heyerdahl
Expedition Kon-Tiki, Thor Heyerdahl
Kon-tiki : across the Pacific by raft, Thor Heyerdahl
Aku-Aku : Påskeøyas hemmelighet, Thor Heyerdahl
Aku-Aku: the secret of Easter Island, Thor Heyerdahl
Aku-aku : Påsköns hemlighet, Thor Heyerdahl
Aku-aku : Päsiäissaaren arvoitus, Thor Heyerdahl
Ra, Thor Heyerdahl
The Ra expeditions, Thor Heyerdahl
A Ra expedición, Thor Heyerdahl
Expedition Ra : mit dem Sonnenboot in die Vergangenheit, Thor Heyerdahl
Ra : kaislaveneellä, Thor Heyerdahl
Tigris : på leting etter begynnelsen, Thor Heyerdahl
Tigris, Thor Heyerdahl
Fatuhiva : tilbake till naturen, Thor Heyerdahl
Jakten på Odin, Thor Heyerdahl
Mysteriet Maldivene, Thor Heyerdahl
Skjebnemøte vest for havet, Thor Heyerdahl
Heyerdahls beste : høydepunkter fra et eventyrlig liv, Thor Heyerdahl
I Adams fotspor : en erindringsreise, Thor Heyerdahl
In the footsteps of Adam, Thor Heyerdahl
Ingen grenser, Thor Heyerdahl
Grønn var jorden på den syvende dag, Thor Heyerdahl
Green was the Earth on the Seventh Day, Thor Heyerdahl
Pyramidene i Tucume, Thor Heyerdahl
Pyramids of Túcume : the quest for Peru's forgotten city, Thor Heyerdahl
Påskeøya : en gåte blir løst, Thor Heyerdahl
The art of Easter Island, Thor Heyerdahl

Hur sårbart är havet : En föreläsning i The distinguished lecture series, Thor Heyerdahl
Sjøveier Til Polynesia, Thor Heyerdahl
Archaeology of Easter Island,1, Thor Heyerdahl
Archaeology of Easter Island,2, Thor Heyerdahl
A brief biography of Thor Heyerdahl, Thor Heyerdahl
American indians in the pacific : The theory behind, Thor Heyerdahl
Den glemte armé : i skyggen av hjemmefronten, Anders Johansson
Den glömda armén : Norge-Sverige 1939-1945, Anders Johansson
Heyerdahls beste : høydepunkter fra et eventyrlig liv Thor Heyerdahl
Thor Heyerdahl : the literary record, Maja Bauge
På flåtetur over Stillehavet, Ingunn Røiseland
Thor Heyerdahl, John Malam
Grepet i ord Geelmuyden, Niels Chr.
Mannen og Havet, Ragnar Kvam
Thor Heyerdahl : vår store oppdager, Bente Rostad
Kon-Tiki : Thor Heyerdahls eventyrlige flåteferd, Bente Rostad
Thor Heyerdahl : vitenskapsmannen, eventyreren og mennesket, Øystein Kock Johansen
Opplev Eventyret, Tor Edvin Dahl
Thor Heyerdahl : en norsk eventyrer, Tor Edvin Dahl
Thor Heyerdahl og verdenshavens mysterier, Tor Edvin Dahl
Thor Heyerdahl og papirbåten som forandret verden, Arne Hjeltnes
Thor Heyerdahl: Oppdageren, Snorre Evensberget
Kon-tiki og jeg, Hesselberg
Senor Kon-Tiki, Arnold Jacoby
Thor Heyerdahl: The Kon-Tiki Man, Christopher Ralling
Thor Heyerdahl og Kon-Tiki, Philip Steele
Thor Heyerdahl : eventyret og livsverket, Christopher Ralling
Møte med Thor Heyerdahl, Arnold Jacoby
Thor Heyerdahl : A biography, Arnold Jacoby
Møte med Thor Heyerdahl, Arnold Jacoby
Historien om Thor Heyerdahl, Arnold Jacoby

FORARBEID:

1. Les informasjonen på arket og nevnt 3 ting som gjorde Thor Heyerdahl til en mann utenom det vanlige.
2. Hva oppnådde Thor Heyerdahl på hans reiser som hadde med miljø å gjøre?
3. Hvis du hadde møtt Thor Heyerdahl i dag, og kunne stille kun et spørsmål, hva ville du spurt han om?
4. Er en helt og en kjendis samme ting, hvis ikke hva er forskjell?
5. Hvem er en helt for deg? Det behøver ikke å være en kjendis. Helten kan være kjent for deg og ukjent for andre, men det skal være noen som har vært modig i forhold til menneskene og naturen rundt seg.
6. Hva synes du er det viktigste en miljøhelt kan gjøre i dag?

FOR DE SOM ØNSKER ETTERARBEID:

1. Noen har sagt at Thor Heyerdahl var en helt fordi:
  - Han fulgte sine drømmer
  - Han var modig
  - Han aksepterte ikke landgrenser og fordommer mellom mennesker
  - Han prøvd ting ut på det praktiske plan istedenfor å tro på akademiske og skriftlige påstander.Hva synes du?
2. Hva tror du du vil huske best etter vandreforestillingen, filmen og foredraget om Tangaroa i Larvik?

I KJØLVANNET TIL THOR HEYERDAHL: EN SPØRSMÅLSSAMLING OM GEOGRAFI / NATUR OG MILJØ / SAMFUNNET I DAG

AV Torgeir S Higræff

- På en flåte forstår man at Stillehavet er like vakkert som det er digert!

I 1947 gjennomførte Thor Heyerdahl en av forrige århundres mest eventyrlige ekspedisjoner - kryssingen av Stillehavet på en førhistorisk flåte bygd av balsa. 59 år senere, 28. april, samlet jeg et team og dro ut på samme reise med en ny flåte som var større og hadde bedre styreegenskaper. Mange fulgte oss via TV og internett.

Formålet med ekspedisjonen var blant annet å dokumentere endringer i miljøet de siste 60 år, og gi økt kunnskap og fokus på global spredning av menneskeskapt forurensning. Dette var en sjanse forskerne ikke kunne la gå fra seg. Under hele den 84 døgns lange ferden til Tahiti, samlet vi inn vannprøver for å registrere ulike miljøfremmede stoffer

Jeg har etter Tangaroa-ekspedisjonen vært på fire skoleturnéer og fortalt norske barn om opplevelsene fra flåten. Ekspedisjonen samarbeidet med blant andre WWF-Norge og miljødetektiven Blekkulf, og seilte under flagget til FNs miljøprogram, UNEP. Miljøovervåkingsprosjektet vårt ble finansiert av Norges forskningsråd og en egeninnsats fra de ulike deltagende institusjoner.

ENKLE OPPGAVER FOR 8. – 10. -KLASSE I GRUNNSKOLEN:

1. Se på arket "Et møte med Thor Heyerdahl". Sorter ekspedisjonene hans i ulike verdensdeler (noen fant sted i flere verdensdeler).
2. Kon-Tiki-bøkene ble solgt i så store opplag i verden at om du kunne stablet alle bøkene oppå hverandre, ville stabelen rekke opp til månen. Hva gjorde Thor med det meste av pengene han tjente på suksessen?
3. Hva tror du Thor ville vise ved å ha mannskap fra mange ulike nasjoner på Ra-ferdene og Tigris?
4. Se på en globus. Hvor mye av jorda er dekket av hav?
5. Hva er det som gjør at det regner mye noen steder på kloden, og nesten ingenting andre steder?
6. Finn minst 3 grunner til at menneskene er avhengige av havet for å kunne leve på jorda?
7. Hvor stort er Stillehavet? Hvilke verdensdeler ligger ved Stillehavet?
8. Hvorfor er det masse liv i havets overflate langs kysten av Amerika, mens det er lite midt ute på Stillehavet?
9. Se på Europakartet, og finn ut hvor lang kyst Norge har og hvor dypt det er i Norskehavet. Hva tror du har gjort Norge til et rikt land?
10. Kan du finne navnet på noen av øyene i Stillehavet?

11. Hvilken av øyene i Polynesia er den mest isolerte av dem alle?
12. Hva heter øya som blir kalt "Kon-Tiki-øya"?
13. I hvilken verdensdel ligger Peru? Hva heter landene som Peru grenser til? Ecuador er ett av nabolandene. Finn arealet til Ecuador. Hvilke land i Europa er omtrent like store?

I DYBDEN:

Til lærere som vil bruke tidsbildet **Kon-Tiki 1947 - Tangaroa 2006** i prosjektarbeid, og gå dypere i temaer knyttet til geografi og miljø. Her er noen oppgavebolker:

1. Ta for deg noen av landene hvor Heyerdahl har arbeidet. Hva er forskjellen på landene på den nordlige halvkule og landene på den sørlige halvkule? Hva er ekvator? Hva kjennetegner landene som ligger langs ekvator? Hva er tidevann? Hva skaper tidevannet? Hvorfor er det forskjell på tidevann på ulike steder på kloden?
2. Hva er en havstrøm? Hvorfor kan ikke mennesker leve på jordkloden uten havstrømmene? Hvilken havstrøm drev Kon-Tiki med til Polynesia? Havstrømmen "Humboldt" heter også "Perustrømmen". Hvorfor er badetemperaturen i havet langs Peru kaldere enn i Norge, selv om landet ligger nær ekvator? Hva gjør at du kan bade i norske fjorder om sommeren?
3. Ecuador. Regnskogen vest fjellene i Ecuador er borte, og den store regnskogen i Amazonas er truet. Hva er følgene av avskoging for kloden? Hva er følgene lokalt, i det området der skogen hugges ned? Elva som Thor Heyerdahl og mannskapet på Tangaroa brukte til å fløte tømmer tørker langsomt inn. Hvorfor? Det største problemet til folk flest i Ecuador er tilgangen på rent drikkevann. Hvorfor er dette et stort problem? I elva som Tangaroa-tømmeret ble fløtet i er det mye insektmiddel. Finn ut hvorfor bruk av mye insektmiddel er farlig for naturen. Hvorfor er været langs kysten til Ecuador helt annerledes enn i Peru? Stedet der Thor Heyerdahl hentet tømmer er i dag bananplantasjer. Kjenner du noen varemerker som fører bananer? Hva betyr "Fair Trade"? I Ecuador har de fjernet regnskog for å finne olje. Hvorfor er innbyggerne fattige, til tross for at store oljeselskaper har funnet masse olje i Ecuador?
4. Peru. Hva er den største forskjellen på kysten til Peru og den norske? Hvordan kan man dyrke mat mange steder i ørkenen i Peru? Hvilke tre helt ulike typer natur (økologiske soner) er Peru inndelt i?
5. Øyer i Stillehavet. Hva er forskjellen på en vulkanøy og en atoll? Hva er en atoll? Hvordan blir en atoll "født"? Hva skjer i en atoll når det flør? Det svenske medlemmet på Kon-Tiki het Bengt Danielsson. Han er mest kjent for kampen mot prøvesprengninger i Stillehavet. Hva har skjedd med naturen på små øyer hvor de har sprengt atomvåpen? Hva heter øya som fikk navnet "Den ulykkelige øya" fordi franskmennene sprengte atombomber der? Koralløyer består av en liten del land og mye vann. Raroia er 400 kvadratkilometer. Lagunen er 340, korallringen er 60 og landområdet er 21 kvadratkilometer. Av landområdet er bare 10 kvadratkilometer dyrkbar. Hvor mange prosent av Raroia er land? Hvor mange prosent er dyrkbart land? I framtiden vil havvannet stige og oversvømme landområder. Hvor mye landområder er igjen på Raroia om 50 prosent oversvømmes? Hva kan skje med atollene i Stillehavet når havvannet stiger mye?

6. Utryddingstruede dyrearter. Lag en presentasjon av en dyreart som kan bli utryddet. Forslag til arter: Tunfisk, hai, havskilpadde.
7. Thor Heyerdahl oppdaget oljeklumper i havet, og med moderne metoder kan vi også påvise oljeforbindelser i overflatevannet. Disse stoffene forekommer imidlertid i svært lave konsentrasjoner i forhold til det som er påvist i kystnære farvann fra mer industrialiserte områder. De andre stoffene er sporbare, men ikke i alarmerende konsentrasjoner. Goksøyr presiserer imidlertid at selv om dette er en gladmelding, kan man ikke generalisere funnene.
8. Usynlig forurensning: Forskerne har oppdaget at ørreten i elva Potomac i USA ikke greier å få barn. Også mange isbjørner på Svalbard og alligatorer i Florida sliter med å få barn. De har mistet evnen til å formere seg. Forskerne vet at dette skyldes mikroskopiske stoffer som de store rovdyrene spiser. Tangaroa-ekspedisjonen samarbeidet med et nettverk av analyselaboratorier som representerer teknologifronten innen analytiske metoder. Disse analyserte prøvene som ekspedisjonen samlet inn for miljøgifter - som polyaromatiske hydrokarboner (PAH), polyklorerte bifenyler (PCB) og klororganiske sprøytemidler som DDT. Noen av stoffene Tangaroa-gjengen lette etter kalles "nye miljøgifter", som bromerte flammehemmere, hormonhermende stoffer og perfluorforbindelser. Stoffene spres med havstrømmer som Golfstrømmen. Hva bruker vi mennesker stoffene til? Hvordan havnet de i havet? Hva slags metoder brukte Tangaroa for å finne dem i Stillehavet?

(Oppgavene ble laget til "Verdens miljødag" i Tromsø / Oslo 5. Juni 2007 – da også Tangaroas resultater ble publisert).